

Κοσμητική, ο άνδρας έστρωσε τα μαλλιά του με την παλάμη του. Οι κανόνες της τέχνης απαιτούν να είναι ευπαρουσίαστος για να συναντήσει το θύμα του.

Τα νεύρα του Ζερόμ Ανγκούστ ήταν ήδη τεντωμένα όταν η φωνή της αεροσυνοδού ανακοίνωσε πως για τεχνικούς λόγους, το αεροπλάνο θα είχε καθυστέρηση, άγνωστης προς το παρόν διάρκειας.

«Αυτό μας έλειπε», σκέφτηκε.

Απεχθανόταν τα αεροδρόμια και η προοπτική της παραμονής του στην αίθουσα αυτή για ένα απροσδιόριστο χρονικό διάστημα, τον εξόργιζε.

Έβγαλε από την τσάντα του ένα βιβλίο και βυθίστηκε με λύσσα στην ανάγνωσή του.

— Καλημέρα σας, κύριε, του είπε κάποιος με επισημότητα.

Ανασήκωσε λίγο το βλέμμα του και με μηχανική ευγένεια ανταπέδωσε την καλημέρα.

Ο άνδρας κάθισε δίπλα του.

— Αφόρητες αυτές οι αεροπορικές καθυστερήσεις, έτσι δεν είναι;

— Ναι, μουρμούρισε.

— Αν γνωρίζαμε τουλάχιστον για πόσες ώρες θα είμαστε αναγκασμένοι να περιμένουμε, θα μπορούσαμε να οργανωθούμε.

Ο Ζερόμ Ανγκούστ επιδοκίμασε με ένα νεύμα του κεφαλιού.

— Καλό το βιβλίο σας; ρώτησε ο άγνωστος.

«Δεν μου φτάνουν όλα τ' άλλα», σκέφτηκε ο Ζερόμ, «θα μου πιάσει την πάρλα κι αυτός ο σπαστικός;»

— Χμ, χμ, απάντησε, κι ήταν σαν να 'λεγε: «Αφήστε με στην ησυχία μου».

— Είστε τυχερός. Εγώ δεν μπορώ να διαβάσω σε δημόσιους χώρους.

«Γι' αυτό και ενοχλεί όσους μπορούν», αναστέναξε από μέσα του ο Ανγκούστ.

— Απεχθάνομαι τα αεροδρόμια, συνέχισε ο άνδρας. («Κι εγώ το ίδιο, ολοένα και περισσότερο», σκέφτηκε ο Ζερόμ.) Οι αφελείς πιστεύουν ότι στα αεροδρόμια συναντά κανείς ταξιδιώτες. Τι ρομαντικό σφάλμα! Ξέρετε τι είδους ανθρώπους συναντά κανείς εδώ;

— Ενοχλητικούς; είπε μέσ' από τα δόντια του εκείνος, συνεχίζοντας να παριστάνει πως διαβάζει.

— Όχι, είπε ο άλλος χωρίς να το πάρει προσωπικά. Πρόκειται για στελέχη επιχειρήσεων σε επαγγελματικό ταξίδι. Το επαγγελματικό ταξίδι αποτελεί σε τέτοιο βαθμό άρνηση της έννοιας «ταξίδι» που δεν θα 'πρεπε καν να ονομάζεται έτσι. Η δραστηριότητα αυτή θα έπρεπε να αποκαλείται «εμπορική μετακίνηση». Δεν βρίσκετε πως θα ήταν πιο σωστό;

— Κι εγώ για επαγγελματικό ταξίδι βρίσκομαι εδώ, άρθρωσε ο Ανγκούστ, πιστεύοντας ότι ο άγνωστος θα ζητούσε συγγνώμη για την γκάφα του.

— Δεν χρειάζόταν να το διευκρινίσετε κύριε, φαίνεται.

«Είναι και άξεστος από πάνω!», σκέφτηκε ο Ζερόμ και φούντωσε.

Εφόσον η ευγένεια είχε εγκαταλειφθεί από το συνομιλητή του, αποφάσισε πως είχε κι εκείνος το δικαίωμα να την παρακάμψει.

— Κύριε, μια που δεν φαίνεται να το αντιλαμβάνεστε, σας λέω ότι δεν επιθυμώ να συζητήσω μαζί σας.

— Γιατί; ρώτησε ψυχρά ο άγνωστος.

— Γιατί διαβάζω.

— Όχι, κύριε.

— Συγγνώμη;

— Δεν διαβάζετε. Νομίζετε, ίσως, ότι διαβάζετε. Αυτό όμως δεν είναι διάβασμα.

— Έστω· κοιτάξτε, δεν έχω καμία διάθεση ν' ακούσω βαθυστόχαστες σκέψεις περί ανάγνωσης. Με εκνευ-

ρίζετε. Και να μη διάβαζα, πάλι δεν θα ήθελα να μιλήσω μαζί σας.

— Ο άνθρωπος που διαβάζει ξεχωρίζει αμέσως. Ο άνθρωπος που διαβάζει —που διαβάζει στ' αλήθεια— είναι αλλού. Εσείς, κύριε, ήσασταν εδώ.

— Δεν φαντάζεστε πόσο μετανιώνω γι' αυτό! Ιδίως έπειτα από την εμφάνιση σας.

— Πράγματι, η ζωή είναι γεμάτη από τέτοιες μικρές ταλαιπωρίες που την κάνουν παράλογη. Είναι γεγονός ότι περισσότερο και από τα μεταφυσικά προβλήματα, τον παραλογισμό της ύπαρξης τον αποδεικνύουν οι μικρές αντιξοότητες.

— Κύριε, τη φιλοσοφία σας της δεκάρας, μπορείτε να την...

— Σας παρακαλώ, μη γίνεστε απρεπής.

— Ενώ εσείς..., εσείς κι αν είστε!

— Τέξελ. Τέξτορ Τέξελ.

— Τι μου τσαμπουνάτε τώρα;

— Παραδεχθείτε πως είναι ευκολότερο να συζητάτε με κάποιον του οποίου το όνομα γνωρίζετε.

— Μα σας λέω πως δεν επιθυμώ να συζητήσω μαζί σας!

— Γιατί τέτοια επιθετικότητα κύριε Ζερόμ Ανγκούστ;

— Πώς γνωρίζετε το όνομά μου;

— Είναι γραμμένο στην ετικέτα της βαλίτσας σας. Έχει και τη διεύθυνσή σας.

Ο Ανγκούστ αναστέναξε:

— Έστω. Τι θέλετε;

— Τίποτα. Να μιλήσουμε.

— Απεχθάνομαι τους ανθρώπους που θέλουν να μιλάνε.

— Λυπάμαι, αλλά θα δυσκολευτείτε πολύ να με εμποδίσετε: δεν είναι κάτι που απαγορεύεται.

Ο ενοχλούμενος σηκώθηκε και μεταφέρθηκε πενήντα μέτρα παρακάτω. Άδικος κόπος. Ο ενοχλών τον ακολούθησε και στήθηκε δίπλα του. Ο Ζερόμ μετακινήθηκε ξανά για να στριμωχτεί σε μια κενή θέση ανάμεσα σε δύο καθισμένους επιβάτες, θεωρώντας ότι έτσι θα ήταν προφυλαγμένος. Αυτό δεν φάνηκε να εμποδίζει στο ελάχιστο τον διώκτη του, που στάθηκε απέναντί του και ξανάρχισε την επίθεση.

— Έχετε σκοτούρες στη δουλειά σας;

— Θα μιλάτε μπροστά στον κόσμο;

— Δεν βλέπω το πρόβλημα...

Ο Ανγκούστ ξανασηκώθηκε για να καθίσει στην παλιά του θέση: αν ήταν να τον ταπεινώσει ένας φορτικός, τουλάχιστον ας το κάνει χωρίς θεατές.

— Έχετε σκοτούρες στη δουλειά σας; επανέλαβε ο Τέξελ.

— Είναι άσκοπο να μου κάνετε ερωτήσεις. Δεν θα σας απαντώ.

— Γιατί;

— Εφόσον δεν απαγορεύεται, δεν μπορώ να σας

εμποδίσω να μιλάτε. Δεν μπορείτε όμως κι εσείς να με αναγκάσετε να σας απαντώ εφόσον δεν είναι υποχρεωτικό.

— Ωστόσο μου απαντήσατε.

— Για να εξασφαλίσω την αποχή μου στη συνέντευξη.

— Θα σας μιλήσω για μένα λοιπόν.

— Ήμουν σίγουρος.

— Όπως σας είπα ήδη, λέγομαι Τέξελ. Τέξτορ Τέξελ.

— Λυπάμαι.

— Το λέτε επειδή το όνομα μου είναι παράξενο;

— Το λέω επειδή λυπάμαι που σας γνώρισα, κύριε.

— Δεν είναι και τόσο παράξενο το όνομά μου. Το Τέξελ είναι ένα επίθετο όπως όλα τ' άλλα, και αποκαλύπτει την ολλανδική καταγωγή μου. Τέξελ, μια χαρά ακούγεται. Εσείς τι λέτε;

— Τίποτα.

— Το Τέξτορ βέβαια, είναι κάπως πιο παράξενο.

Ωστόσο, πρόκειται για όνομα με ευγενική καταγωγή. Γνωρίζετε ότι πρόκειται για ένα από τα πολλά ονόματα του Γκαίτε;

— Τον δυστυχή.

— Όχι· δεν είναι δα και τόσο άσχημο το Τέξτορ.

— Το θλιβερό είναι να μοιράζεται κανείς μαζί σας το παραμικρό, έστω κι ένα όνομα.

— Μπορεί να ακούγεται άσχημο το Τέξτορ, αλ-

λά αν το καλοσκεφτεί κανείς μοιάζει πολύ με τη λέξη «texte»*, που είναι άμεμπτη. Κατά τη γνώμη σας, ποια είναι η ετυμολογία του ονόματος Τέξτορ;

— Τιμωρία; Ποινή;

— Μήπως εσείς δεν είστε άμεμπτος; τον ρώτησε ο άνδρας χαμογελώντας περίεργα.

— Σαφώς και είμαι. Όμως δικαιοσύνη δεν υπάρχει: πάντα οι αθώοι κατηγορούνται.

— Όπως και να 'χει η εκδοχή σας είναι κάπως εκκεντρική. Το Τέξτορ προέρχεται από τη λέξη «texte».

— Αν γνωρίζατε πόσο αδιάφορο μου είναι.

— Η λέξη «texte» προέρχεται από το λατινικό ρήμα *texere*, που σημαίνει «υφαίνω». Το κείμενο δηλαδή είναι πρωτίστως μια ύφανση λέξεων. Δεν είναι ενδιαφέρον;

— Εν ολίγοις το όνομά σας σημαίνει «υφαντής»;

— Μάλλον θα επέλεγα τη δεύτερη και κάπως ανώτερη έννοια, του «συντάκτη»: εκείνου που υφαίνει το κείμενο. Κρίμα, να έχω τέτοιο όνομα και να μην είμαι συγγραφέας.

— Πράγματι. Θα μουντζουρώνατε χαρτιά αντί να ζαλίζετε αγνώστους με τη φλυαρία σας.

— Σύμφωνα με τα παραπάνω λοιπόν, το όνομά μου είναι ωραίο. Στην πραγματικότητα αυτό που δημιουργεί το πρόβλημα, είναι η σύζευξη του επιθέ-

* Texte στα γαλλικά σημαίνει κείμενο. (Σ.τ.μ.)

του με το όνομά μου: οφείλω να παραδεχθώ πως το Τέξτορ Τέξελ ηχεί άσχημα.

— Σας ταιριάζει.

— Τέξτορ Τέξελ, ο άνδρας συνέχισε να προφέρει το όνομά του επιμένοντας στη δυσκολία του να προφέρει αυτή τη διαδοχή από ξ και τ. Αναρωτιέμαι τι σκέφτονταν οι γονείς μου όταν με βαφτίζανε.

— Θα έπρεπε να τους ρωτήσετε.

— Οι γονείς μου πέθαναν όταν ήμουν τεσσάρων ετών, κληροδοτώντας μου τη μυστηριώδη ταυτότητά μου. Σαν να πρόκειται για μήνυμα που πρέπει να ξεδιαλύνω.

— Ας το ξεδιαλύνετε χωρίς εμένα.

— Τέξτορ Τέξελ... Με το πέρασμα του χρόνου συνηθίζει κανείς να προφέρει αυτούς τους περίπλοκους ήχους και παύει να τους θεωρεί παραφωνία. Στο κάτω-κάτω κάποιο φωνητικό κάλλος υπάρχει ακόμα και σ' αυτό το αλλόκοτο όνομα: Τέξτορ Τέξελ, Τέξτορ Τέξελ, Τέξτορ...

— Θα το κάνετε γαργάρες για πολύ ακόμα;

— Έτσι κι αλλιώς «ό,τι ικανοποιεί την ακοή ικανοποιεί και το πνεύμα», όπως έγραφε και ο γλωσσολόγος Γκουστάβ Γκιγιόμ.

— Τι μπορεί να κάνει κανείς για να γλυτώσει από ανθρώπους σαν του λόγου σας; Να κλειδωθεί στην τουαλέτα;

— Αυτό δεν θα σας βοηθούσε καθόλου, αγαπητέ

κύριε. Βρισκόμαστε σε αεροδρόμιο: οι τουαλέτες δεν έχουν ηχομόνωση. Θα σας ακολουθούσα ώς εκεί και θα συνέχιζα να σας μιλάω πίσω από την πόρτα.

— Γιατί το κάνετε αυτό;

— Γιατί το θέλω. Κάνω πάντα αυτό που θέλω.

— Εγώ θέλω να σας σπάσω τα μούτρα.

— Εσείς πάλι είστε άτυχος: θέλετε κάτι που είναι παράνομο. Εμένα αυτό που μου αρέσει στη ζωή, είναι οι επιτρεπόμενες ενοχλήσεις. Το γεγονός ότι τα θύματα δεν έχουν το δικαίωμα να αμυνθούν τις κάνει πολύ πιο διασκεδαστικές.

— Δεν έχετε άλλες, ανώτερες, φιλοδοξίες στη ζωή;

— Όχι.

— Εγώ πάλι, ναι.

— Δεν είναι αλήθεια.

— Κι εσείς πού το ξέρετε;

— Είστε επιχειρηματίας. Οι φιλοδοξίες σας μεταφράζονται σε χρήμα. Είναι φτηνές.

— Τουλάχιστον δεν ενοχλώ κανέναν.

— Σίγουρα όμως κάποιον βλάπτετε.

— Έστω κι αν αυτό που λέτε είναι αλήθεια, ποιος είστε εσείς που θα μου το προσάψετε;

— Είμαι ο Τέξελ. Τέξτορ Τέξελ.

— Θα το δούμε.

— Είμαι Ολλανδός.

— Ο Ολλανδός των αεροδρομίων. Καθένας με τον ιπτάμενο Ολλανδό που του αξίζει.